

Inspectie en onderhoud Rookbeheersingsinstallaties *Infosheet voor opdrachtgevers*

Per 1 januari 2014 inspecteren inspectie-instellingen rookbeheersingsinstallaties op basis van het CCV-inspectieschema Brandbeveiligingssystemen. Dit heeft gevolgen voor opdrachtgevers. In deze infosheet staat in 15 vragen en antwoorden beschreven welke gevolgen dat zijn, wat het voor opdrachtgevers betekent, en wat zij zelf kunnen doen.

1. Wat is er veranderd?

Conform het Bouwbesluit moeten alle geëiste rookbeheersingssystemen worden voorzien van een inspectiecertificaat. Per 1 januari 2014 vindt inspectie van uw rookbeheersingssysteem plaats volgens het nieuwe CCV-inspectieschema Brandbeveiligingssystemen. Vroeger gebruikten inspectie-instellingen daarvoor een eigen inspectieschema BOR met het bijbehorende document VVB09. Deze documenten kunnen vanaf 1 januari 2014 alleen nog worden gebruikt voor inspectieopdrachten voor nieuw systemen waarvoor op 1 januari 2014 de inspectieopdracht al was verstrekt en door de inspectie-instelling aanvaard.

2. Waarom is er een nieuw inspectieschema nodig?

Twee redenen:

- met ingang van 1 januari 2015 moeten brandmeldinstallaties, ontruimingsalarminstallaties, automatische blusinstallaties en rookbeheersingsinstallaties voor de in het Bouwbesluit bepaalde gevallen voorzien zijn van een inspectiecertificaat volgens het CCV-inspectieschema. Zoals in de [integrale toelichting op het Bouwbesluit](#) van 1 juli 2013 (zie p. 208) vermeld is er in de periode tot 1 januari 2015 een overgangstermijn om het bedrijfsleven voldoende gelegenheid te geven om aan de situatie te wennen en actie te ondernemen. Om klanten goed voor te bereiden op de wettelijke eisen

inspecteren inspectie-instellingen nu al op de manier die vanaf 1 januari 2015 verplicht is.

- Het oude inspectieschema BOR kon niet onder accreditatie uitgevoerd worden, het nieuwe inspectieschema kan wel onder accreditatie worden uitgevoerd. Accreditatie is een waarborg dat inspectie-instellingen onafhankelijk, deskundig, onpartijdig en betrouwbaar te werk gaan. De Raad voor Accreditatie ziet daarop toe.

3. Wat is er anders in de werkwijze van de inspecteur?

Uw installatie maakt onderdeel uit van de brandbeveiliging van het pand (of panden) waar u verantwoordelijk voor bent. De inspecteur inspecteert of de brandbeveiliging doeltreffend is. Het doel is dus belangrijk. Het doel van een rookbeheersingsinstallatie is:

- het tijdig in voldoende mate afvoeren van warmte en rook, of het tijdig en in voldoende mate tegenhouden van rook om veilig vluchten mogelijk te maken, binnen de context van het basisontwerp, of
- het tijdig en in voldoende mate afvoeren van warmte en rook om een binnenaanval door de brandweer mogelijk te maken, binnen de context van het basisontwerp.

De inspecteur maakt als het ware een foto van de situatie die hij aantreft, en beoordeelt of de installatie zal doen waar hij voor bedoeld is. Hij beoordeelt tevens of de aan de installatie gerelateerde bouwkundige en organisatorische maatregelen aan de gestelde eisen voldoen. Dat doet hij door een aantal punten na te lopen die van belang zijn voor de doeltreffendheid van de brandbeveiliging. Hij kijkt daarbij of aan die punten is voldaan. Is het punt in orde, dan is het OK. Is het punt onduidelijk of niet in orde, dan is er sprake van afkeur. Mogelijk kan gedurende de inspectie door reparatie de afkeur ongedaan gemaakt worden.

Dit is allemaal net als voorheen. De belangrijkste verandering is dat alle punten waarop geïnspecteerd wordt, nu ook echt in orde moeten zijn. In die zin is het nieuwe inspectieschema strenger dan het vorige. Alle inspectiepunten zijn relevant voor de doeltreffendheid van de brandbeveiliging. Wat is immers de zin van het opnemen van een punt dat niet relevant is?

versie

10 april 2014

4. Welke punten loopt de inspecteur precies na?

De punten die de inspecteur naloop zijn opgenomen in het CCV-inspectieschema. Ze staan in hoofdstuk 7. U vindt het CCV-inspectieschema [hier](#).

Voor elk punt gelden afkeurcriteria. Die vindt u [hier](#).

5. Bij inspectie van een brandmeldinstallatie houdt de inspecteur rekening met een certificaat van het branddetectiebedrijf voor de installatie. Is dat voor rookbeheersingsinstallaties ook mogelijk?

Nee. De inspecteur inspecteert de rookbeheersingsinstallatie op de punten die in het inspectieschema staan vermeld.

Bij brandmeldinstallaties bestaat vanouds de mogelijkheid dat de installateur of het onderhoudsbedrijf voor (het onderhoud aan) de installatie een certificaat afgeven. Een certificaat leidt tot een beperktere inspectie (zie kolom 'met certificaat' op p. 24 en verder van het [het CCV-inspectieschema](#)), het ontbreken van een certificaat tot een uitgebreide inspectie (kolom 'zonder certificaat' op p. 24 en verder van het [het CCV-inspectieschema](#)).

Achtergrond hiervan is dat een certificaat (en het bijbehorende Rapport van Oplevering of Rapport van Onderhoud) informatie bevat over de installatie die de inspecteur kan gebruiken.

Voor rookbeheersingsinstallaties bestaat tot nu toe geen certificatieschema op basis waarvan de belanghebbende partijen een onderscheid tussen beperkte en een uitgebreide inspectie mogelijk achten.

6. Als ik geen certificaat kan krijgen, hoe ik dan geen onderhoud te laten doen?

De wetgeving (art 1.16 Bouwbesluit) geeft de prestatie-eis dat een rookbeheersingsinstallatie op een adequate wijze wordt beheerd, gecontroleerd en onderhouden.

Onderhoud is van wezenlijk belang om uw brandbeveiligingsinstallatie in goede staat te houden. Elke installatie heeft na verloop van tijd te maken met slijtage en veroudering. Uw onderhoudsbedrijf weet welk onderhoud nodig is om de installatie te houden of terug te brengen in de staat dat hij kan doen waarvoor hij bedoeld is.

7. Is het slim om onderhoud en inspectie te combineren?

Het kan een goed idee zijn om de onderhoudsmonteur te laten meelopen met de inspecteur. Theoretisch kan een onderhoudsmonteur dan meteen iets oplossen wat een JA-conclusie in de weg staat. Maar de situatie kan zich voordoen dat het oplossen van het probleem langer dan een dag in beslag neemt. De inspecteur moet dan op een later tijdstip alsnog constateren of het probleem is opgelost.

8. Is het slim om eerst onderhoud te laten uitvoeren en daarna te laten inspecteren?

Het is in ieder geval efficiënt om de onderhoudscyclus en de inspectie goed op elkaar af te stemmen. Op die manier bent u als opdrachtgever zeker dat uw installatie in goede staat verkeert. U bent verantwoordelijk voor het (laten) uitvoeren van het onderhoud en inspecties.

9. Wat kan ik zelf doen om de inspectie goed te laten verlopen?

Zorgen dat alle informatie beschikbaar is: uitgangspuntendocument, logboek, Rapport van Oplevering of Rapport van Onderhoud, onderhoudscontract met uw onderhoudsbedrijf, eventueel vergunning van het bevoegd gezag, een actueel detailontwerp (tekeningen en berekeningen), rapportage van oplevertesten, CFD-rapportage, certificaten van toegepaste producten.

10. Ik heb een NEE-conclusie op het inspectierapport, maar weet niet wat er schort. Wat moet ik doen?

Indien een inspecteur een NEE-conclusie geeft, wilt u natuurlijk weten wat er aan schort en wat u moet doen om een JA-conclusie te krijgen. De inspecteur geeft na de inspectie in een eindgesprek uitleg over zijn bevindingen, en waarom hij tot de NEE-conclusie is gekomen. Het is daarom belangrijk dat u bij het eindgesprek aanwezig bent. De inspecteur kan uitleg geven over de achtergrond van het probleem. Hij mag niet aangeven wat de concrete oplossing is voor de afkeur, want daarmee komt zijn onafhankelijkheid in het geding. Voorbeeld: als er onvoldoende afvoervoorzieningen zijn voorzien, is de bevinding dat de capaciteit van de RWA-installatie niet voldoet. De inspecteur kan aangeven dat een rookbeheersingsbedrijf ingeschakeld kan worden om dit aan te passen. Het gaat te ver als hij vermeldt hoeveel ventilatoren met welke capaciteit er moeten worden bijgeplaatst.

versie

10 april 2014

11. Als ik geen inspectiecertificaat heb, gaat dat dan ten koste van mijn vergunning?

Kort gezegd: het hangt van uw situatie af.

Uw vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Ingevolge wet- of regelgeving kan het verplicht zijn dat u een inspectiecertificaat hebt voor uw installatie. Wat er gebeurt als u dat certificaat niet kunt overleggen bepaalt het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag heeft een eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid om te beslissen op situaties waarin niet aan de toepasselijke wet- en regelgeving is voldaan. Daarbij wegen de omstandigheden van het geval en de beginselen van behoorlijk bestuur mee.

12. Ik heb een rookbeheersingsinstallatie, maar er zijn geen gegevens meer uit de tijd dat hij is geleverd. We weten dus niet precies wat het doel is van de installatie. Kan er nu niet op doeltreffendheid worden geïnspecteerd?

In paragraaf 3.1 van het CCV-inspectieschema staan de doelstellingen vermeld uit regelgeving op brandbeveiligingsgebied. In paragraaf 3.2 zijn de doelstellingen opgenomen die op basis van de regelgeving gelden voor brandbeveiligingssystemen. Indien niet meer herleidbaar is wat het doel is van uw rookbeheersingssysteem, hanteert de inspecteur de afgeleide doelstelling uit paragraaf 3.2. Bij zijn inspectie gaat hij na of uw installatie zal doen waarvoor hij volgens die doelstelling bedoeld is.

13. De inspecteur inspecteert ook bouwkundige en organisatorische maatregelen. Die hebben toch niets te maken met de installatie? Waarom is dat nodig?

Tijdens de inspectie wordt beoordeeld of het rookbeheersingssysteem voldoet aan de afgeleide doelstellingen. Bouwkundige en organisatorische maatregelen maken daar onderdeel van uit (paragraaf 7.5.3, 7.5.4, 7.5.5 en 7.6.4). De bouwkundige en organisatorische maatregelen moeten in orde zijn, want zij zijn van beslissende invloed op het doeltreffend functioneren van het rookbeheersingssysteem. De bouwkundige en organisatorische maatregelen vallen doorgaans buiten de verantwoordelijkheid van het installatie- of onderhoudsbedrijf. Zij zijn de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever.

14. Ik heb geen uitgangspuntendocument, er is nauwelijks documentatie over mijn rookbeheersingssysteem. Wie bepaalt wat de gestelde eisen zijn, en welke normen moeten worden gehanteerd?

Voor een goede inspectie is het belangrijk dat er informatie beschikbaar is over het brandbeveiligingssysteem en de bijbehorende organisatorische en bouwkundige maatregelen. Die informatie kan in verschillende documenten staan. Bijvoorbeeld de vergunning, een adviesrapport, documentatie van de fabrikant van onderdelen van het systeem. Er is geen verplichte vorm waarin de informatie moet worden gepresenteerd.

De informatie moet er wel zijn. Als er onvoldoende informatie over het rookbeheersingssysteem beschikbaar is, kan de inspecteur niet inspecteren. Hij weet dan immers niet waar hij naar moet kijken.

Beoordeling van de installatie moet plaatsvinden op basis van de eisen die golden ten tijde van aanleg. Daarbij is het uitgangspunt dat de gestelde eisen leiden tot een doeltreffende beveiliging.

Voor iedereen is het 't prettigst als er een uitgangspuntendocument is waarin de informatie is samengebracht. Ontbreekt een uitgangspuntendocument, overweeg dan om het alsnog te laten opstellen - op basis van de eisen die golden ten tijde van aanleg. Dat zorgt er voor dat u de partijen die iets van u willen weten over het rookbeheersingssysteem (bevoegd gezag, inspecteur, misschien de verzekeringsmaatschappij) gemakkelijk en toereikend kunt informeren.

15. Wat moet ik doen als ik vragen heb?

Benader uw onderhoudsbedrijf. Dat weet hoe het zit met uw installatie, de eisen die daaraan worden gesteld, en kan u helpen met de voorbereidingen voor de inspectie.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

De stichting Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (het CCV) is een initiatief van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie, het Verbond van Verzekeraars, werkgeversorganisatie VNO-NCW & MKB Nederland, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad van Korpschefs.

Het CCV ontwikkelt en implementeert samenhangende instrumenten om de maatschappelijke veiligheid te vergroten. In overleg met en inspraak van belanghebbende partijen (opdrachtgevend bedrijfsleven, leveranciers en installateurs, verzekeraars, politie en brandweer) beheert het CCV certificatie- en inspectieschema's voor criminaliteitspreventie en brandbeveiliging.